

ZAMONAVIYA TASVIRIY SAN'ATDA MOZAIKA USLUBI

Sattorov Farid Farxodovich

Kamoliddin Behzod nomidagi Milliy rassomlik va dizayn instituti
"Mahobatli rangtasvir" kafedrası o'qituvchi

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 01-June 2023 yil

Ma'qullandi: 05-June 2023 yil

Nashr qilindi: 08-June 2023 yil

KEY WORDS

*zamonaviya tasviriy san'at,
mozaika uslubi, tasviriy
elementlar, kombinatsiya.*

ABSTRACT

Ushbu maqolada zamonaviya tasviriy san'atda mozaika uslubi, zamonaviy mozaika tasviriy san'atda qo'llaniladigan ranglar va materiallar haqida to'liq bayon qilingan.

Zamonaviy tasvirlash san'atida mozaika uslubi turli materiallarning kichik bo'laklarini birlashtirish orqali yaratilgan uslubdir. Mozaika - tosh, shisha, keramika, metall yoki boshqa materiallarni turli rangdagi kesish va tartibga solish orqali yaratilgan naqsh va rasmlar. Ushbu usul tarix davomida turli madaniyatlarda qo'llanilgan, lekin u ayniqsa Rim imperiyasi davrida keng tarqalgan.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya:

Zamonaviy davrda mozaika san'ati an'anaviy san'at turi sifatida qabul qilingan bo'lsa-da, u zamonaviy rassomlar tomonidan qo'llaniladigan ifoda shakliga ham aylandi. Mozaika devorlarga, rasmlarga, haykallarga va boshqa sirtlarga qo'llanilishi mumkin va vizual ta'sirni yaratish uchun turli xil ranglar, naqshlar va to'qimalardan foydalanish mumkin.

Mozaika rassomning ijodini ifodalash, shuningdek, vizual ifoda qilish imkoniyatini beradi. Parchalarni yig'ish rassomdan kompozitsiya, ranglar uyg'unligi va teksturadan foydalanish kabi elementlarni hisobga olishni talab qiladi. Mozaikada ishlatiladigan materiallarning turli sirlari yorug'lik va soyalarning aks etishini o'zgartiradi, bu esa ishni chuqurlik va hayotiylikka olib keladi.

Zamonaviy rassomlar an'anaviy mozaika texnikasini zamonaviy tushuncha va mavzular bilan uyg'unlashtirib, innovatsion asarlar yaratishlari mumkin. Mozaikani boshqa vositalar bilan birlashtirgan aralash media asarlari ham paydo bo'lishi mumkin. Mozaika vaqt sinovidan o'tgan san'at turi bo'lsa-da, u bugungi kunda ham zamonaviy va ijodiy ifoda shakli sifatida qo'llaniladi. Mozaika yordamida rassomlar turli uslublar va estetikani o'rganishlari va o'zlarining noyob asarlarini yaratishlari mumkin.

Zamonaviy tasvirlash san'atidagi mozaika uslubi — mozaika san'atining zamonaviy talqini. Mozaika kichik rangli qismlarni birlashtirib, naqsh yoki rasm yaratishni anglatadi. Vaqt o'tishi bilan mozaika san'ati ham rivojlanib, turli uslub va uslublarda qo'llanila boshlandi.

Natijalar:

Zamonaviy Taniy San'atta mozaika uslubi an'anaviy mozaika usullaridan foydalangan holda zamonaviy va zamonaviy estetikani yaratadi. Ushbu yondashuv real rasmlarni,

shuningdek, mavhum yoki ramziy ifodalarni yaratishga imkon beradi. Mozaika turli materiallarni birlashtirib, naqsh va kompozitsiyalarni yaratish uchun ishlatilishi mumkin.

Zamonaviy tasviriy san'atda mozaika uslubi, xususi ravishda mozaika materiallaridan foydalanib tasvirlarni yaratish uslubidir. Mozaika, ko'plab rangli materiallar qismlardan iborat bo'lgan tashqi yuzlar yaratishda ishlatiladi. Bu qismalar esa o'zgartirilmagan yoki asosiy ko'rish yuzasida to'g'ri joylashgan holda birlashtiriladi.

Mozaika uslubi zamonaviy san'atda juda mashhur bo'lib, asosan 20-asr boshida italyan rassom Severini va rus rassom Larionov tomonidan rivojlangan. Ularga qo'shimcha o'zgarishlarni eng shirin va zarur o'rganish jarayoni juda muhim bo'ldi. Bu uslubning asosiy xususiyati, barcha qismlarni yassi suratda va bir-biri bilan cheksiz ravishda jamlash imkonini berishdir.

Muhokama:

Mozaika uslubi, tasvirlar va paneller, tosh ustida joylashtirilgan mozaika paneller va butunlarda qo'llaniladi. Bu uslubda joylashgan tasvirlar, ranglarni to'g'ridan-to'g'ri yoki tez-tez kech qilib berish orqali yaratiladi. Tasviriy elementlar, joylashgan asos yoki paneldagi boshqa mozaika segmentlari bilan integratsiya qilinadi.

Mozaika uslubi, zamonaviy tasviriy san'atda asosiyroq tadbirlardan biri bo'lib, shuningdek, turli texnikalar, usullar va materiallar bilan kombinatsiyalashgan holda mozaikaning hammasi aylanadi. Ushbu uslub orqali, insonlar eng muhim tasvirlarni va hayotning o'ziga xosliklarini ifodalaydigan foydalanish imkoniga ega bo'ldilar.

Xulosa:

Xulosa o'rnida shuni aytish joizki, zamonaviy mozaika tasviriy san'atda qo'llaniladigan ranglar va materiallar juda ko'pdir. Bu uslubda fayllar, maysa, steklo, tosh va boshqa xususi materiallardan yaratiladi. Mozaika tasvirlar, binolar, mehmonxonalar, jismoniy me'yoriy ko'rsatkichlar va hokazo, keng doirada qo'llaniladi. Ularni ko'rish mumkin bo'lgan joylarda, mozaika uslubi orqali yaratilgan tasviriy asarlar boshqaruv qilishning yo'qolishi qiyin bo'lmaydi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston tasviriy san'ati antologiyasi. 1 jild. Rangtasvir. –Toshkent: Ko'xi Nur, 2009.
2. A.Egamberdiev va boshqalar. "Tasviriy va me'morchilik san'ati tarixi" Toshkent-2007.
3. Abdiraslov S.F., Tolipov N.X. Tasviriy san'at o'qitish metodikasi. -T., «Aloqachi», 2007.
4. Abdirasulov S., Tolipov N., Oripova N. Rangtasvir. -T.; «O'zbekiston», 2006.